

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-64/25-E
Sp. zn. ČŠIE-S-383/24-E

Název	Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6
Sídlo	Školní náměstí 6, Chrudim II, 537 01 Chrudim
E-mail	skola@zsskolninamesti.cz
IČO	70 925 038
Identifikátor	600 090 213
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Vykydal
Zřizovatel	město Chrudim
Místo inspekční činnosti	Sladkovského 28, Chrudim Školní náměstí 238, Chrudim Školní náměstí 6, Chrudim
Inspekční činnost na místě	11. až 13. 2. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Ve škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 605 žáků (kapacita 700) ve 23 třídách. Škola evidovala 112 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 87 žáků s odlišným mateřským jazykem. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Do života s rozhledem* (dále „ŠVP ZV“).

V šesti odděleních školní družiny zapsáno 148 žáků (kapacita 200). Činnost zájmového vzdělávání vychází ze Školního vzdělávacího programu školní družiny. Organizován je ranní a odpolední provoz.

Stravování žáků, zaměstnanců školy i cizích strávníků je zajištěno ve školní jídelně a školní jídelně-výdejně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy při výkonu své funkce (od roku 2010) vychází z dlouholetých zkušeností. Změnou od poslední inspekční činnosti je ustavení pozice druhého zástupce ředitele. Vedení školy má nastavený systém řízení, ve kterém usiluje o vytváření příznivých podmínek pro vzdělávání žáků i práci zaměstnanců. Má stanovené vize, které jsou realistické a podporují všestranný rozvoj osobnosti žáků a profesní růst pracovníků školy. Doporučením je průběžně vyhodnocovat naplňování vizi a aktualizovat priority školy. Prostřednictvím dokumentů a předpisů (řády, směrnice apod.) jsou jasně nastavená pravidla a vymezeny podmínky fungování školy. Formální drobné nedostatky ve vedené dokumentaci školní družiny byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti, vhodné je ještě provést celkovou obsahovou revizi.

Vedení školy realizuje hospitační činnost, její četnost však neodpovídá rozsahu pedagogického sboru a stanovenému plánu hospitační činnosti. Závěry z hospitační činnosti jsou s učiteli projednávány, ale ne vždy jsou jejich součástí i konkrétní doporučení, jejichž aplikace do praxe by byla posléze cíleně ověřována. Vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá, avšak účast na vzdělávacích akcích je nerovnoměrně rozložená. Mezi důležité nástroje podpory patří i vzájemné hospitace pedagogů, které jsou ale realizovány spíše ojediněle a nekoordinovaně. Bylo by vhodné pro pedagogické pracovníky shrnout závěry z hospitační činnosti, specifikovat metodická doporučení pro další práci a zároveň vymezit pravidla a témata pro další hospitační činnost. Podle organizačních možností by bylo žádoucí více zapojit do hospitační činnosti výchovnou poradkyni.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, tvoří ho učitelé s dlouholetou i kratší pedagogickou praxí, šest vychovatelek s příslušným vzděláním a 18 asistentů pedagoga. Začínající učitelé jsou metodicky vedeni zkušenějšími kolegy. Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje stále jedna výchovná poradkyně a jedna školní metodička prevence, což se vzhledem ke složení třídních kolektivů, vzdělávacím potřebám žáků, a i s ohledem na jejich celkové výsledky vzdělávání jeví jako limitující pro poskytování komplexních školních poradenských služeb. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje výchovná poradkyně, pro níž je vzhledem k vytíženosti i dalšími úkoly mimo tuto specializaci velmi náročné poskytovat metodickou pomoc vyučujícím, asistentům pedagoga při naplňování a vyhodnocování efektivitu podpůrných opatření, a to i u žáků s minimální doporučenou úrovní pro úpravu očekávaných výstupů v základním vzdělávání. Příležitost ke zlepšení je v rozdělení činnosti výchovné poradkyně a delegování části úkolů na dalšího pedagoga. Zároveň i v zajištění alespoň na částečný pracovní úvazek školního speciálního pedagoga či psychologa, který by doplnil obsazení školního poradenského pracoviště a pomohl s poskytováním služeb pro žáky, pedagogy i zákonné zástupce.

Prostorové podmínky a materiální vybavení školy umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Prostředí všech tří budov školy dává možnost žákům uskutečňovat různorodé vzdělávací aktivity. Vkusná výzdoba výtvarnými pracemi žáků napomáhá vytvářet estetické prostředí. Vizualizace aktuálně probírané látky je podpořena rozmístěnými didaktickými materiály a názornými pomůckami. Třídy jsou vybavené odpovídajícím žakovským nábytkem. Pro zefektivnění výuky má škola k dispozici prostředky digitálních technologií. Jejich využití pro rozvoj digitální gramotnosti ale nebylo běžně přirozenou součástí výuky. Zlepšení technických podmínek internetového připojení a případné zvážení doplnění dalších prostředků výpočetní techniky by podpořilo by podpořilo zpestření forem práce a výukových metod i individualizaci výuky a umožnilo přístup k online učebním materiálům a zdrojům informací.

Pozitivem zájmového vzdělávání je zachování samostatných prostor pro jednotlivá oddělení školní družiny. Výhodou je tak stabilní a nerušené prostředí pro žáky i vychovatelky. V jednotlivých hernách jsou účelně vytvořena různá herní a pracovní místa pro skupinovou práci, individuální hry a odpočinek žáků po vyučování. Prostředí bylo upravené a esteticky příjemné.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaných hodinách byla napříč všemi třídami zaznamenána podnětná pracovní atmosféra, komunikace mezi žáky a učiteli byla vstřícná, respektující.

Sledovaná výuka na 1. stupni byla dobře organizačně promyšlená. Zřejmě byla snaha vést žáky k osvojování učebních návyků (úprava pracovního místa, dodržování stanovených třídních pravidel apod.). Žáci plnili zadané úkoly a odpovídali na otázky učitelů, výraznější vzájemná diskuze k řešení úkolů však nebyla častá. Většinou nechyběla vhodná motivace žáků k probíranému tématu. V části hodin se dařilo zřetelně stanovit výukové cíle v úvodní části hodiny, což je dílčí zlepšení od minulé inspekční činnosti. Zatím není zcela zautomatizováno závěrečné vyhodnocení v návaznosti na stanovené cíle. Pro rozvoj postojových cílů nebyly vytvářeny nebo využity nabízející se situace. Většina hodin byla vedena převážně frontálně. Pokud pracoval jeden žák u tabule, ostatní žáci postupně ztráceli pozornost. Dílčím zlepšením oproti zjištěním v rámci minulé inspekční činnosti bylo častější zařazení kooperativních aktivit žáků. Chyběly činnosti a úkoly s vyšší úrovní obtížnosti pro nadanější a rychleji pracující žáky, promyšlenější práce s chybou i příležitosti pro návrhy řešení různých situací nebo úkolů. Stejně úkoly jako ostatní plnili zpravidla i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nebo odlišným mateřským jazykem. Diferenciace a individualizace učiva nebyla v některých hodinách patrná. Pokud byla ve třídě k dispozici didaktická technika, pak s ní většinou pracovaly učitelky, občas několik žáků. Názorné pomůcky byly účelně využívány ve všech hodinách. Ve výuce přítomné asistentky pedagoga soustředily svoji pozornost nejen na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale pomáhaly i ostatním žákům. Účelné výměny rolí ve výuce mezi učitelkami a asistentkami pedagoga byly pro daná vzdělávací témata obohacením a ve prospěch podpory žáků. Příležitost pro další zlepšování takové vzájemné spolupráce je v ujasnění paralelně vedených činností učitel – asistentka a jejich efektivitu.

Od minulé inspekční činnosti se úroveň výuky na 2. stupni významněji nezměnila. Sledované hodiny byly dobře připravené, s odlišnou úrovní využití metod a forem práce, závislé nejen na zkušenostech učitelů, ale i na jejich rozdílném osobnostním nastavení. Dílčí posun nastal v dovednosti formulovat vzdělávací cíl, alespoň část učitelů se snažila stanovit, k jakému výsledku by měli žáci během vyučovací hodiny dojít. Někteří však i nadále

zaměřovali cíl za název probíraného učiva, což je v závěru výuky nevedlo k vyhodnocení jeho naplnění. Zdrojem informací byl převážně učitel, žáci většinou pasivně přijímali hotové poznatky, byli málo motivováni k aktivní činnosti. Výběr forem výuky byl obdobný jako při minulé inspekční činnosti. Frontální způsob učitelé kombinovali se samostatnou prací a občas zařadili kooperativní prvky učení, které nebyly vždy efektivní. Žáci spíše pracovali vedle sebe bez žádoucí komunikace. Vhodné by bylo zaměřit se více na častější využití kooperativních činností, aby žáci měli více příležitostí ke spolupráci a získávali osobnostní kompetence potřebné pro jejich další život. Digitální technologie byly ve většině sledovaných hodin využívány jen učitelem. Práce s informacemi, jejich vyhledávání, třídění a následná interpretace nebyla zaznamenána, stejně tak ani badatelsky orientovaná výuka. Příležitostí ke zlepšení je ve větší míře zařazovat do výuky práci žáků s různými informačními zdroji, s informacemi, vést je k jejich vyhledávání, třídění, analýze a aplikaci. Diferenciace výuky, zadávání úkolů a další práce podporující žáky celého spektra nadání a potřeb téměř nebyla pozorována. V několika málo hodinách si žáci samostatně mohli vybírat různé typy úloh, nebo měl učitel pro žáky s různými předpoklady připravená odlišná zadání. Zpětná vazba poskytovaná žákům měla obvykle formu krátkých výroků reagujících na jejich odpovědi, jen výjimečně se jednalo o širší zhodnocení s naznačením možností rozvoje. Výkony žáků byly zpravidla oceňovány obecně jako všech ve třídě, nikoliv jako jednotlivců, což nebylo příliš motivujícím prvkem pro jejich další zlepšení. V některých hodinách byl žákům poskytnut prostor k vyjádření úrovně pochopení učiva symbolicky zdviženým palcem, místo očekávaného slovního hodnocení. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků probíhalo ojediněle.

Pro závěrečné shrnutí, zopakování důležitých poznatků a zhodnocení učebního procesu nebyl vždy vytvořen dostatečný časový prostor, což platí pro 1. i pro 2. stupeň. Za své výkony byli žáci oceňováni průběžně. Potřebné je vnímat učební pokrok žáků ve výuce a oceňovat úsilí a dílčí pokroky a zařazovat také vzájemné hodnocení práce žáků. Zpětná vazba pro žáka většinou neměla formativní charakter. Hodnotící otázky obvykle nesměřovaly k zaznamenanému učebnímu pokroku, byly kladeny obecně, často pouze povrchně mapovaly spokojenost žáků s výukou, což nepodněcovalo další žakovský rozvoj.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek a relaxaci. Vychovatelky připravují činnosti v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku. Nabídka zájmového vzdělávání byla dostatečně široká.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Formy zjišťování úrovně výsledků vzdělávání zůstaly od minulé inspekční činnosti stejné, podobně jako evidence míry naplnění očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech prostřednictvím známek. Konkrétní údaje k učebním návykům či posunům žáků si učitelé zaznamenávají podle vlastního uvážení. Jejich cílené sledování a následné využívání k přípravě individualizované vzdělávací nabídky, například pro žáky s odlišným mateřským jazykem, není využíváno.

Objektivní informace o úrovni vzdělávacího procesu přináší pedagogům, zákonným zástupcům i žákům externí testování, v němž se výkony žáků většinou pohybují kolem oblasti republikového průměru. Nadprůměrné byly u starších žáků v matematice, což potvrzuje náročnost pedagogů, která se však v některých třídách projevuje i v hodnocení (ve čtyřech třídách na 2. stupni spadala v matematice více než jedna čtvrtina a až skoro jedna polovina žáků do oblasti školního neúspěchu, tj. dostatečný a nedostatečný prospěch). Doporučením pro vyučující je kompenzovat náročnost diferenciací a individualizací výuky.

V předešlém školním roce žáci 9. ročníku velmi dobře zvládli jednotné přijímací zkoušky na střední školy, ve většině prověřovaných okruhů v českém jazyce i v matematice dosáhli ve srovnání s vrstevníky lepších či srovnatelných výsledků.

Výsledky vzdělávání učitelé projednávají čtvrtletně v rámci pedagogických rad i průběžně při každodenním kontaktu mezi kolegy. Na konci 1. pololetí školního roku 2024/2025 bylo celkové hodnocení žáků na vysvědčení ve srovnání s červnem 2023 mírně horší (s vyznamenáním prospělo 55 % žáků). V některých předmětech na 2. stupni byl zaznamenán vysoký podíl žáků s dostatečným a nedostatečným prospěchem, v polovině tříd se jednalo o fyziku, ve třetině tříd o český jazyk, matematiku a chemii. Vedle náročnosti vyučujících a stylu jejich výuky byl důvodem i velký počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, případně odlišným mateřským jazykem. Z jejich celkového počtu na 2. stupni jich dvě třetiny patřily k neúspěšným žákům. Pedagogům chybí dovednosti potřebné pro práci s žáky celého spektra nadání a potřeb, což je příležitostí ke zlepšení do budoucna. Systematická evidence a vyhodnocování výsledků žáků s potřebou podpůrných opatření a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a korekce nastavených podpůrných opatření jim pomůžou k dosažení maximálního učebního pokroku. Pozitivním zjištěním byl mezi mladšími žáky nulový počet neprospívajících, z hlediska prospěchu většina žáků na začátku své vzdělávací dráhy zažila pocit úspěchu. Na 2. stupni neprospělo 5 % žáků.

V oblasti hodnocení chování se oproti minulé inspekční činnosti projevilo mírné zhoršení (snížený stupeň mělo osm žáků na 2. stupni). Jedním z častěji řešených problémů je záškoláctví. Za 1. pololetí tohoto školního roku měli žáci 299 neomluvených zameškaných hodin. Zachycené projevy rizikového chování škola řeší a přijímá opatření ve spolupráci všech zainteresovaných, včetně odborníků z jiných institucí. Zajištění prevence rizikového chování je podporováno aktivní spoluprací s vnějšími organizacemi a vlastní činností školy při uskutečňování různých mimoškolních akcí. Škola úzce spolupracuje např. s městskou policií, OSPOD, střediskem výchovné péče a dalšími organizacemi. K účelné primární prevenci přispívají realizované preventivní aktivity, adaptační aktivity a sportovní či zájmové kroužky.

Žáci se pravidelně účastní různých předmětových soutěží či olympiád, nejvíce úspěšní jsou v oblasti cizích jazyků, chemie, sportu atd. Svoji činnost škola prezentuje na veřejnosti prostřednictvím pořádaných akcí (např. šerpování žáků 1. tříd, vyřazování žáků 9. ročníku, den otevřených dveří), které přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti žáků se školou a podporují partnerské vztahy se zákonnými zástupci.

Závěry

Vývoj školy

- V návaznosti na zjištění z minulé inspekční činnosti byla ustavena funkce druhého zástupce ředitele školy,
- zvýšila se kvalifikovanost pedagogického sboru,
- materiální podmínky školy se průběžně zlepšují.

Silné stránky

- Samostatné herní školní družiny poskytují příležitost k činnostem zájmovým, herním i odpočinkovým a povzbuzují žáky k rozvoji sociálních kontaktů a komunikaci (1.4),
- příjemná, motivující atmosféra napříč celou školou (2.2),

- podporující činnost asistentek pedagoga na 1. stupni nejen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v průběhu výuky (3.1).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nesystematická a méně efektivní hospitační činnost vedení školy (2.1),
- nerovnoměrná účast učitelů na akcích dalšího vzdělávání (2.3),
- nízká míra spolupráce učitelů, nekoordinovanost jejich vzájemných hospitací (3.3),
- přetrvávající menší pestrost a účinnost metod a forem práce, závěry hodin nevedou k účelnému a smysluplnému shrnutí se zapojením a zpětnou vazbou od žáků (4.2),
- minimální využívání různých informačních zdrojů pro aktivní práci žáků s informacemi (4.2),
- absence individualizace a diferenciací vzhledem ke vzdělávacím potřebám žáků a jejich učebnímu potenciálu se odráží na výsledcích jejich vzdělávání a přispívá k prevenci školního neúspěchu (4.3),
- nedostatečné využívání prvků formativního hodnocení poskytujících odpovídající zpětnou vazbu o vzdělávacím pokroku žáka (4.3),
- výsledky a pokroky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků ohrožených školním neúspěchem nejsou systematicky evidované a vyhodnocované (6.2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zintenzivnit hospitační činnost vedení školy a na základě jejich výsledků upravovat plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a okamžitá opatření pro výuku,
- zvážit rozdělení činnosti výchovné poradkyně a delegovat část úkolů souvisejících s touto oblastí na dalšího pedagoga, doplnit obsazení školního poradenského pracoviště o školního speciálního pedagoga či psychologa,
- podporovat vzájemné hospitace a sdílení mezi pedagogy nejen v rámci jednotlivých předmětů,
- zaměřit se na efektivní spolupráci učitelů s asistenty ve výuce, mezi učiteli navzájem,
- systematicky se věnovat vyhodnocování účinnosti volených metod práce v hodinách a jejich vlivu na výsledky žáků,
- zaměřit se na častější využití kooperativních činností, aby žáci měli více příležitostí ke spolupráci a získávali osobnostní kompetence potřebné pro jejich další život,
- zařazovat činnosti a úkoly s vyšší úrovní obtížnosti pro nadanější a rychleji pracující žáky, promyšlenou práci s chybou i příležitosti pro návrhy řešení různých situací nebo úkolů,
- zařazovat účelné závěrečné vyhodnocení splnění stanovených cílů v hodinách,
- zaměřit pozornost na technické možnosti využívání prostředků digitálních technologií ve třídách a jejich efektivní uplatnění ve výuce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Do života s rozhledem* ve znění dodatku č. 6 s platností od 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2010 ve znění dodatku č. 1 až 3
3. Školní řád základní školy s platností od 15. 10. 2024
4. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 6. 2024
5. Koncepce rozvoje školy na období 2020-2025
6. Školní matrika – školní rok 2024/2025 (výběr)
7. Rozvrhy hodin tříd a učitelů pro školní rok 2024/2025
8. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině platné pro školní rok 2024/2025
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
10. Záznamy jednání pedagogické rady pro školní roky 2023/2024 a 2024/2025 (výběr)
11. Záznamy z jednání předmětových komisí za školní roky 2023/2024 a 2024/2025 (výběr)
12. Minimální preventivní program základní školy platný pro školní rok 2024/2025
13. Dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště pro školní rok 2024/2025 (výběr)
14. Doklady k personálním podmínkám školy (aktuální stav, výběr)
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2024/2025
16. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků pro školní rok 2024/2025 (výběr)
17. Přehled hodnocení chování a prospěchu žáků ve školním roce 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském

zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení protokolu o kontrole

PhDr. Martina Kutinová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

10. 3. 2025